

*Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2014
7. volební období*

104

*USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 23. schůze
ze dne 20. listopadu 2014*

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Agentury Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL) a o zrušení a nahrazení rozhodnutí Rady 2005/681/SVV /kód dokumentu 12013/14, KOM(2014) 465 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstkyně ministra vnitra Mgr. Moniky Pálkové, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Ondřeje Benešika a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Ondřej Benešík v. r.
zpravodaj a předseda výboru

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Agentury Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL) a o zrušení a nahrazení rozhodnutí Rady 2005/681/SVV

**KOM(2014) 465 v konečném znění, kód Rady 12013/14
Interinstitucionální spis 2014/0217/COD**

- **Právní základ:**
Článek 87 odst. 2 písm. b) Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
19. 8. 2014
- **Datum projednání ve VEZ:**
2. 10. 2014 (1. kolo)
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 25. 8. 2014, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 5. 9. 2014 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Předložený návrh stanoví právní rámec nové agentury CEPOL a nahrazuje akademii CEPOL zřízenou rozhodnutím Rady 2005/681/SVV¹.
Evropská policejní akademie (*Collège européen de police – CEPOL*) byla zřízena v roce 2005 jako agentura EU. Jejím cílem je školení a výcvik vyšších policejních důstojníků prostřednictvím harmonizace a optimalizace evropského policejního vzdělávání. Agentura má dále usnadnit spolupráci mezi vnitrostátními policejními složkami pořádáním nejrozličnějších vzdělávacích kurzů s evropským rozměrem, vytvářet společné učební osnovy, šířit výsledky výzkumu a osvědčené postupy a koordinovat výměnné pobyty pro vyšší policejní důstojníky a školitele. Může též vystupovat jako partnerský subjekt pro příjemce grantů EU. Jejím sídlem byl donedávna britský Bramshill, nařízením (EU) č. 543/2014² však bylo její sídlo přemístěno do Budapešti.

¹ Rozhodnutí Rady 2005/681/SVV o zřízení Evropské policejní akademie (EPA) a o zrušení rozhodnutí 2000/820/SVV. K dispozici z:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32005D0681&qid=1415970680131&from=CS>.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 543/2014 ze dne 15. května 2014, kterým se mění rozhodnutí Rady 2005/681/SVV o zřízení Evropské policejní akademie (EPA)

V březnu 2013 předložila Komise návrh nařízení aktualizující právní rámec Evropského policejního úřadu (Europol).³ Jeho záměrem bylo vytvořit z původního Europolu agenturu Evropské unie pro spolupráci a vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva, která by plnila také úkoly Evropské policejní akademie. Cílem sloučení Europolu a CEPOL do jedné agentury mělo být vytvoření synergií mezi operativní činností donucovacích orgánů a vzděláváním a výcvikem, včetně administrativních úspor. Návrh však v této části nebyl přijat kladně a orgány EU s ním tudíž vyslovily nesouhlas. Dalšími částmi předloženého nařízení týkajícími se oblasti vzdělávání a výcviku se pak již podrobněji nezabývaly.

Komise proto nyní předkládá nový návrh týkající se reformy CEPOL, který již nepočítá s jejím propojením s Europolem, ale v souladu s předchozím návrhem zavádí novou koncepci vzdělávání a výcviku pracovníků donucovacích orgánů reagující na vývoj priorit v oblasti operativní spolupráce, která by měla napomoci zlepšit bezpečnost EU. Agentura CEPOL by tak nově měla mít dva hlavní úkoly: *1) poskytovat odpovídající vzdělávání a výcvik pracovníků donucovacích orgánů a zprostředkovávat výměnné programy na úrovni EU a 2) koordinovat zavádění evropského systému vzdělávání a výcviku v oblasti prosazování práva a usilovat o zajištění jeho kvality.* Zlepšeno by pak mělo být také řízení agentury.

Požadavek modernizace právního rámce CEPOL vyplývá již ze *Stockholmského programu*⁴ a z něj vycházející žádosti Evropského parlamentu o vypracování evropské politiky vzdělávání a výcviku pracovníků donucovacích orgánů umožňující reagovat na stále složitější a mezinárodnější povahu závažné trestné činnosti⁵. Návrh rovněž plně koresponduje se *Společným přístupem k decentralizovaným agenturám EU*⁶ a s prioritami vymezenými ve *Strategii vnitřní bezpečnosti EU*⁷ či ve *sdělení Komise „Otevřená a bezpečná Evropa: cesta k realizaci“*⁸.

● **Obsah a dopad:**

Cíle a úkoly CEPOL

Cílem nové agentury CEPOL by měla být podpora, rozvoj a koordinace vzdělávání a výcviku pracovníků donucovacích orgánů v souladu s evropským systémem vzdělávání a výcviku v oblasti prosazování práva (LETS).⁹ Její činnost by měla být zaměřena především na boj proti závažné přeshraniční trestné činnosti a terorismu, řízení vysoce rizikových akcí s potenciálem narušení veřejného pořádku a vysoce rizikových sportovních akcí, plánování a velení misím Unie a rozvoj vůdčích schopností a jazykových znalostí pracovníků donucovacích orgánů. Agentura by měla

3 Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení agentury Evropské unie pro spolupráci a vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (Europol) a o zrušení rozhodnutí 2009/371/SVV a 2005/681/SVV (KOM(2013) 173 v konečném znění)

4 Stockholmský program – otevřená a bezpečná Evropa, která slouží svým občanům a chrání je (2010/C 115/01)

5 Usnesení Evropského parlamentu ze dne 2. dubna 2014 o přezkumu Stockholmského programu v polovině období (2013/2024(INI))

6 Společné prohlášení Evropského parlamentu, Rady EU a Evropské komise o decentralizovaných agenturách. Dostupné z: http://europa.eu/agencies/documents/joint_statement_and_common_approach_2012_cs.pdf.

7 Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie: pět kroků směrem k bezpečnější Evropě (KOM(2010) 673 v konečném znění)

8 Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Otevřená a bezpečná Evropa: cesta k realizaci (KOM(2014) 154 v konečném znění)

9 Jeho zřízení bylo iniciováno v rámci sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zřízení evropského systému vzdělávání a výcviku v oblasti prosazování práva (KOM(2013) 172 v konečném znění)

napomáhat zvyšovat informovanost o právním a institucionálním rámci EU a možnostech spolupráce v oblasti prosazování práva, podporovat rozvoj spolupráce mezi všemi dotčenými subjekty, poskytovat členským státům a institucím Unie podporu při činnostech, jejichž cílem je budování kapacit donucovacích orgánů v třetích zemích, připravovat školitele a podílet se na zlepšování a výměně osvědčených učebních postupů.

Mezi její hlavní úkoly bude patřit v první řadě příprava víceleté analýzy strategických vzdělávacích potřeb a víceletých vzdělávacích programů. Dále bude pořádat nejrůznější kurzy, semináře a konference, včetně e-learningových kurzů, vytvářet společné učební osnovy a společné postupy a realizovat výměnné programy zaměřené především na operační praxi. Co se týče třetích zemí, agentura bude podporovat mise a budování kapacit v těchto zemích. Za tímto účelem bude na jedné straně zabezpečovat přípravu pracovníků donucovacích orgánů členských států na účast v misích Unie, zejména pokud jde o jazykové schopnosti a speciální výcvik, a na druhé straně poskytovat vzdělání a výcvik pracovníkům donucovacích orgánů třetích zemí. Kromě uvedených aktivit se bude rovněž podílet na rozvoji výzkumu s významem pro vzdělávací činnost v této oblasti, prosazovat spolupráci s institucemi Unie a s veřejnými i soukromými akademickými institucemi a podporovat partnerství mezi vzdělávacími institucemi pro pracovníky donucovacích orgánů v členských státech.

Spolupráce členských států a CEPOL

Každý členský stát by měl zřídit nebo určit *národní jednotku*, která bude plnit stanovené úkoly. V jejím čele by měl stát jeden úředník jmenovaný členským státem, který bude národním kontaktním místem agentury CEPOL. *Vedoucí národní jednotky* bude zastupovat členský stát ve správní radě CEPOL a spolupracovat s vedoucími ostatních národních jednotek, pokud jde o pomoc s provozními záležitostmi CEPOL. Stanovení organizační struktury národní jednotky a její personální obsazení se bude řídit vnitrostátním právem jednotlivých členských států.

Mezi úkoly národní jednotky bude patřit poskytování informací CEPOL, které jsou nezbytné k plnění jejích úkolů (z vlastní iniciativy), podpora účinné komunikace a spolupráce CEPOL se vzdělávacími a výzkumnými zařízeními v členských státech, podílení se na přípravě a propagaci pracovních programů, výročních kalendářů a internetových stránek CEPOL a poskytování odpovědí na žádosti o informace a poradenství podané CEPOL.

Organizační struktura CEPOL

Organizační strukturu CEPOL bude tvořit správní rada, výkonný ředitel, vědecký výbor pro vzdělávání a výcvik a případně jiné poradní orgány zřízené správní radou.

Správní rada bude složena z jednoho zástupce každého členského státu a dvou zástupců Komise. Všechny uvedené osoby budou mít hlasovací právo. Jejich funkční období bude čtyřleté s možností prodloužení. Kromě těchto osob se jejich zasedání bude moci účastnit výkonný ředitel CEPOL, který však nebude mít hlasovací právo. Řádná zasedání správní rady se budou konat dvakrát za rok a jejím úkolem bude schvalovat víceletý program CEPOL, včetně pracovního programu na následující rok, rozpočet agentury, souhrnnou výroční zprávu o činnosti CEPOL, finanční pravidla, plány pro komunikaci a šíření informací atd.

Výkonný ředitel bude řídit činnost CEPOL a bude jejím právním zástupcem. Za plnění úkolů plynoucích CEPOL z tohoto nařízení bude odpovědný správní radě, která jej

jmenuje ze seznamu kandidátů navržených Komisí na základě transparentního výběrového řízení. Výkonný ředitel musí být nezávislý a nesmí přijímat žádné pokyny od vlád členských států a jiných subjektů. Jeho funkční období bude 5 let. Po uplynutí této doby provede Komise posouzení jeho práce a případně navrhne prodloužení funkčního období (maximálně na dalších 5 let). Výkonný ředitel může být odvolán pouze na základě rozhodnutí správní rady a na návrh Komise.

Vědecký výbor pro vzdělávání a výcvik by měl být nezávislým poradním orgánem zaručujícím vědeckou kvalitu činnosti CEPOL. Tento výbor by měl mít 11 členů, odborníků v oblastech, na které se návrh zaměřuje. Tyto odborníky bude jmenovat správní rada CEPOL na 5 let (bez možnosti prodloužení) a stejně jako v případě výkonného ředitele bude požadována jejich nezávislost, jejíž porušení bude důvodem k odvolání z této funkce. Výbor bude řádně zasedat až čtyřikrát ročně a mezi jeho hlavní úkoly bude patřit především poskytování poradenství výkonnému řediteli při přípravě ročního pracovního programu a jiných strategických dokumentů, vypracovávání nezávislých stanovisek a poradenství o kvalitě učebních osnov, používaných učebních metodách, možnostech výuky a vědeckém vývoji či poskytování stanovisek a poradenství správní radě v oblastech její činnosti.

Finanční a další otázky

Agentura bude mít vlastní rozpočet, který bude přijímat správní rada. Za jeho plnění bude odpovědný výkonný ředitel. Shodně jako v případě jiných agentur EU stanoví návrh rovněž povinnost každoročně orgánům EU předkládat účetní závěrku, zprávu o rozpočtovém a finančním řízení atd. Evropský parlament pak na základě těchto dokumentů udělí výkonnému řediteli absolutorium za plnění rozpočtu v daném roce.

Do 5 let od vstupu nařízení v platnost a poté každých 5 let provede Komise hodnocení dopadu, účinnosti a účelnosti nové podoby CEPOL a jejích pracovních postupů, které bude následně předloženo Evropskému parlamentu, Radě a správní radě CEPOL. Pozornost bude zaměřena především na posouzení případných změn mandátu CEPOL.

V říjnu 2014 přijala Komise zrevidovanou verzi předloženého návrhu nařízení.¹⁰ Změny se týkají pouze bodu 3 důvodové zprávy, kde byl přidán bod 3.1 týkající se hodnocení souladu návrhu s principem subsidiarity a proporcionality. V preambuli nařízení pak byl v návaznosti na toto hodnocení přidán bod 17.

● **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR předložený návrh vítá a oceňuje zejména rozhodnutí Komise zachovat CEPOL jako samostatnou agenturu EU. Navrhovaný koncept vnímá jako vyvážený s tím, že některé části by měly být ještě podrobněji prodiskutovány. Pochybnosti se týkají především Vědeckého výboru pro vzdělávání a výcvik, jehož zřízení považuje za neopodstatněné. Činnost tohoto výboru by podle ní mohla vykonávat správní rada, kde budou rovněž zasedat odborníci s odpovídajícím vzděláním a zkušenostmi. Jejich činnost v oblasti řízení agentury by tak mohla být rozšířena o aktivity navrhovaného výboru. Řešením by mohly být rovněž expertní pracovní skupiny, které by správní rada účelově zřizovala na určité období. Tyto skupiny by správní radě poskytovaly potřebná doporučení a stanoviska pro její činnost a zároveň by se takto ušetřila značná část finančních prostředků.

10 KOM(2014) 465 v konečném znění/2, kód Rady 12013/1/14

Zásadní výhrady pak má vláda ČR k posilování role Komise, která by podle návrhu měla mít ve správní radě agentury dva zástupce s hlasovacím právem, zatímco členské státy pouze po jednom zástupci, a dále by měla mít významný vliv na jmenování či odvolávání výkonného ředitele, včetně hodnocení činnosti CEPOL. Tato otázka by podle ní mohla být překážkou pro celkové podpoření návrhu ze strany ČR. Vláda ČR proto bude prosazovat rovné postavení členských států a Komise s tím, že výkonného ředitele by podle ní měla i nadále vybírat a jmenovat správní rada CEPOL a nikoli Komise.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Vzhledem k tomu, že řada opatření obsažených v návrhu je v současné době v praxi již zavedena, nebude mít návrh nijak významný dopad na státní rozpočet. Stejně tak nebude mít návrh dopad na právní řád ČR (jedná se o přímo použitelný právní předpis).

● **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu je v současné době návrh projednáván ve výborech.¹¹ V Radě EU již bylo zahájeno jeho projednávání, konkrétní harmonogram však prozatím není k dispozici.

● **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **v í t á** iniciativu Komise na rozšíření a zefektivnění činnosti CEPOL v souvislosti se zaváděním evropského systému vzdělávání a výcviku v oblasti prosazování práva;
2. **b e r e n a v ě d o m í** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Agentury Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL) a o zrušení a nahrazení rozhodnutí Rady 2005/681/SVV (KOM(2014) 465 v konečném znění);
3. **n e s o u h l a s í** s posilováním postavení Komise v rámci této agentury, která by měla být v rovnoprávném postavení s jednotlivými členskými státy;
4. **u p o z o r ň u j e** na nutnost pečlivého zvážení finančních dopadů navrhovaných opatření.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Ondřej Benešík v. r.
zpravodaj a předseda výboru

¹¹ V gesci Výboru pro občanské věci, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE), stanovisko vyžádáno od Rozpočtového výboru (BUDG).